

1. b.č. - Diplom Českého národního sdružení
v Americe - odbočce v Houstonu
2. b.č. - Konvolut novinových výstřižků
ze zahraničního tisku
3. b.č. - Dotazníky pro archiv čsl.zahr.
tlače při ČUZ
4. b.č. - International Migration Service,
Geneva, 1926
5. b.č. - Korespondence dr.Jaro Kose
různým adresátům
6. b.č. - Dopisy adresované dr.Sumovi,
psané dr.Krakešem a j.odesilateli
7. b.č. - Dopisy a pohlednice psané pí Kul-
hánkové-Černé a Ant.Kulhánkovi
8. b.č. - Pozvání a záznam o schůzi Čes.vý-
boru Mezinár.péče o vystěhovalce
v Praze. / 1928 - 29 /
9. b.č. - Různé písemnosti bez uvedení
autorů
10. b.č. - Pozvánky na schůze a různé kult.
podniky
11. b.č. - Drobné tisky /letáky, kalendář a j./
12. b.č. - Pohlednice, reklamní tisky - USA
13. b.č. - Fotografie - President Thompson
of Ohio State University
14. b.č. - Soubor fotografií bez určení

1. - Konvolut novinových výstřižků z dob I.světové války.
2. - Konvolut novinových výstřižků z II. světové války.
3. - Konvolut novinových výstřižků z II. světové války.
4. - Konvolut novinových výstřižků po II. světové válce.
5. - Konvolut novinových výstřižků "Německo".
Doba hitlerovského šílenství.
Německo.
Menšiny.
a j.
6. - Konvolut novinových výstřižků."Rakousko".
7. - Konvolut novinových výstřižků z let 1941 - 1950 a zahraniční tisk.
8. - Konvolut novinových výstřižků "Jan Masaryk".
9. - ad 247/1951 - Konvolut novinových výstřižků - doplněk k "Hudební a výtvarní umělci".

202.	Bohuslav Kroupa. Listová mapa IV.	
	1. Soubor map se záznamem cest B.K. po Americe a j.	12
	2. Kresby Indiánů	4
	3. Grafické listy	4
	4. Postup a směr cest B.K. v Americe 1870 - 1876 na dvou listech	2
203.	Luďvík Pacák - Scrap-books em.	
	1. 1912 - 1915	1
204.	2. 1916	1
205.	3. 1917	1
206.	4. 1918	1
207.	5. 1918	1
208.	6. 1920 - 1922	1
	7. 1924 - 1927	1
209.	Archiválie Spolku V. Návrstek, Stuttgart. Krabice.	
	1. Jednatelská kniha, 1880 - 1891. Jednatelské zprávy, protokoly a j. Vázaná kniha, str. 1 - 275.	1
	2. Protokolní kniha, 1876 - 1881, str. 1 - 297.	1
	3. Kniha příjmů a vydání. 1872-1882. Vázaná, listy nečíslovány.	1
	4. Kniha poličení. 1914 - 1926. Vázaná, str. 1 - 100. Vložen „Českoslovák“, č. 10, Praha 1932.	1
	5. Kniha poličení, 1883 - 1898. Vázaná, str. 1 - 200.	1
	6. Jednatelská kniha. Zprávy ze schůzí 1868 - 1876. Váza poškozená, str. 1 - 100, dále nečíslováno.	1
	7. Sešit v tvrdých deskách. Podpisy členů přítomných na schůzích. 1904 - 1914.	1
	8. Cervantes, M.: Don Quijote de la Mancha. Díl. první. Prcl. 1. Boj. Pichl. V úvazu, 304. str. il.	1

Materiály

ARTUR ZÁVODSKÝ

PETR BEZRUČ PÍŠE DO BUČOVIC

Ladislav Polouček (1900–1976), zprvu profesor na gymnáziu, pak ředitel gymnázia v Bučovicích a posléze profesor francouzštiny na Vojenské akademii Antonína Zápotockého v Brně, napsal r. 1942 do sborníku Od Moravy k Dyji článek o Petru Bezručovi. Zmínil se v něm o turistické vášni Petra Bezruče a připomněl, že básník prošel několikrát také Bučovicemi. Svůj článek poslal prof. Polouček Petru Bezručovi. Ten reagoval dopisem z 29. března 1942. Další básníkův list pochází z roku 1943 a třetí dopis z roku 1945. K poslednímu z nich byla připojena báseň „Bučovice“.

Uveřejňuji Bezručovy dopisy i báseň „Bučovice“ (s laskavým svolením jejich majitele). Při jazykové úpravě textu dopisů vycházel jsem z dnešních edičních zásad. Opravuji jenom interpunkci, kde to je z důvodů gramatických nebo obsahových nezbytné. Pokud jde o Bezručovy nespisovné kvantity a tvary, ponechávám je – svědčí totiž o lašském původu básníka a jsou pro něj charakteristické. Zkratky vyplývají v hranatých závorkách. Podotýkám, že dva první dopisy uveřejnil a báseň „Bučovice“ přetiskl ve faksimile Ladislav Polouček bez vysvětlujících poznámek v týdeníku Pravda, který nesl označení „bučovické noviny“, 16. září 1945. Třetí dopis nebyl dosud publikován.

V dopisech projevuje se Petr Bezruč jako obhájce starých lidových, kratších tvarů přídavných jmen. Poprvé vystoupil na obhajobu těchto tvarů Bezruč r. 1912 v Čase. Ve Slezských písních užíval důsledně tvarů vítkovský (od Vítkovice), blendovský (od Blendovice) apod. S prof. Františkem Trávníčkem zkřídil, jak známo, Petr Bezruč v této záležitosti zbraně ve známém diaputu Jistebský či jistebnický (1936). Báseň „Bučovice“ je psána v téměř duchu a hájí tzv. kratší tvary adjektiv.

V otištěných dopisech prozrazuje se také proslulá Bezručova vášeň filologická; např. když se zamýšlí nad původem příjmení Polouček.

Bezruč vynikal až do stáří znamenitou pamětí. Svědčí o tom podrobnosti, které po více nežli půlstoletí uvádí o svém spolužákovi z gymnázia v Brně.

Někdejší absolvent klasického gymnázia a student klasické filologie na Karlově univerzitě se projevuje častým užitím latinských vět a výrazů.

V dopisech čteme, že básník stoicky skíání svoji šíji před pozornostmi veřejnosti, marně jim unikaje – zejména při jubilejních příležitostech – do horské samoty.

I.

Pane učitelé! děkuji Vám za laskavá slova v písmě. Tvor moravský, z lids pocházející, lidu blízký, lid milující nevynechá formu „bučovický“ z úst. Lid je tvárcem-umělcem; on stvořil překrásné pohádky, písně, kroj, stvořil i řeč krásnou.

1. Pane učitelé – adresát Ladislav Polouček byl tehdy profesorem na gymnáziu v Bučovicích.

Hyperintelektuální ji nestvořili, dovedou ji jen „korigovat“ a kazit podle svého gusta. — Místo slova „kazi řeč“ je v originále básně slovo ostřejší, začínající též s k. „Víte, indignatio versum fecit.“²

Napsal jste v kvárném článku, že P. B. — ač prošel vícekrát krajem — vzpomněl jen Kyjova a Hané. I pravil P. B., naráziv ve sborníku v o b s a h u článku — nikde v textu! — na tvar „Bučovicko“ — to musí hned napravit a věnovat několik slov Bučovicům — jimiž jsi jako vášnivý turista několikrát běžel, raz pěšky z Brna až do Bučovic! — Také jsem měl na gymn[áziu] spolužáka z Bučovic, slul Ludvík Pacák.³ (Byli, myslím, dva rodáci téhož jména z Bučovic — myslím, že i můj spolužák šel za moře, a z h a s l - i i brzy) — byl to synek velmi bystrý! Vaše jméno jsem napsal omylem Podlouček, máje známého téhož jména. Etymologie? — Musil byste sledovat v matrikách, slul-li praděd též tak. V Čechách je husté jméno Hanický. Jak vysvětlit? Setřerím v matr.[ikách] se našlo, že prapradědové sluli Henegauer, přišli ze západu z župy Henegau! Máme slova Podlucky, Podlouček — souvisí nesporně s loukou. Asi i Vaše jméno bude takové. — Pozdravuji Vás pěkně, braňte statečně formy „bučovský“ proti hyperintelektuálům!

Kostelec na Hané 29/III 42

P. Bezruč

Dopis — dvojlíst (14,9 cm × 10,3 cm). Psáno perem na všech čtyřech stranách. Adresa na obálce: Pan Ladislav Polouček, Bučovice. Údaje poštovního razítka: Kostelec i. d. Hanna — Kostelec na Hané 30. 3. 42.

II.

Do nového roku

Jak se mám? — Jak kmetik pravý:
za pecem kostečky hřeji.
VÁM veselou mysl, zdraví
a budoucnost jasnou přeji.

Pane profesore, děkuji Vám za zprávy o spolužáku Lud[uvíku] Pacákově. Míval jsem dobrou paměť, vidím ho před sebou jako dnes. Byl primus třídy — tenkrát byla lokáče¹ — ale velmi chudobný, otec byl, záá se, tkadlec. Nosil chlupatý oblek, jaký nosovali „dienšmané = veř[sjní] posluhové“ v Brně a vůbec třídy nejchudobnější. — Musil odejít z Brna na gymn[áziu] v Přerově, pak mi zmizel z dohledu — myslím, že tam též nevydržel. Není ho více, jak píšete, měl jsem se velmi rád, právě snad skrze tu výmluvnou chudobu. Ale do Charvátska rádi přehlí naši nevystudovaní studenti a vždy se tam uchýlili. Byla to jakási země zaslíbená pro trasečnický. — Pěkně Vás pozdravuji i můj laskavý hostitel dr. P.²

10. 1. 43. Kostelec n. H.

P. B.

Dopis — dvojlíst (14,9 cm × 10,4 cm). Psáno perem na všech čtyřech stranách. Obálka se nezachovala.

III.

Pane profesore, děkuji za zaslání tří čísla Pravdy.¹ Ale rád bych věděl, sluje-li bučovská ulice ke Zdánicům zdánská? Jak na tabulce? A nisi fallor,² sluje ulice slav-

2. *Indignatio versum fecit* — rozhořčení vytvořilo verš.

3. Slul Ludvík Pacák — Ludvík Pacák (* 1865) studoval čtyři roky na gymnáziu v Brně, pak udělal 5. a 6. třídu gymnázia v Přerově za jeden rok. Před odvodem uprchl do Charvátska. Posléze působil v Americe. Jeho otec Jakub Pacák byl tkalcem, později vlastnil továrničku, ale přišel o ni.

1. Lokáče — umístění ve třídě.

2. Můj laskavý hostitel dr. P. — PhDr. Antonín Pírek (1878—1948), básníkem „učený sekretar“.

kouká k Bučovcům hledící, ulice široká, v mluvě lidu bučovská — ale jak na tabulce? Přiležitostně prosím o zprávu na karete. Přehli jsme před záplavou nad Ostravicí,³ ale nic nám to nepomohlo: došlo 800 písem a já se nemohu prohrýzt tou pyramidou — a tak za 2 měsíce odpovídám. — Čítal jsem jednou u de Maistra,⁴ jak si Rousseau⁵ stěžuje na svou slávu literární — nemítuje zbytečné pozornosti. — No, Tebe snad podobný osud nepotká — zabručel jsem před 20 lety. Potkal. Habent sua fata auctores.⁶ Ach, a někteří tolik touží po lidské pozornosti a výsměšný Osud ji rozdává těm, kteří o ni nedbají! — Pozdravuji Vás pékně. P. B.

Dopis — dvojlíst (14,1 cm × 9,6 cm).

Psáno perem na všech čtyřech stranách. Obálka se nezachovala.

BUČOVICE

(pro pana L. Podloučka)

Jsou nad Litavou; zámek Liechtensteina.
Moravská selská rasa nepodájná

zná jenom jedno adjektivum čisté:
BUČOVSKÝ okres všude slyšeli jste.

A když kdo podle města dostal jméno,
jen BUČOVSKÝ vždy bylo vysloveno.

Dost židů tam. A když žid odtud vyšel,
jak BUTSCHOWITZER do ciziny pftšel.

Ti, kteří lid moravský kantorují,
ti formu BUČOVICKÝ nařizují.

Jsou učení, napsali mnohou knihu
a kazí* řeč die židovského stříhu.

IURANTES IN se jejich řídí slovy.
Neb co je národ proti KANTOROVÍ?

P. B.

* V originále je slovo drsnější!

Pozn. [ámka]: V Brně a jinde žijí srijské rodiny Bučovských. V Brně a v Prostějově jsem znal židovské rodiny Butschowitzrů. Byly též ve Vídni.

Báseň Bučovice je napsána perem na dvojlístě (14,4 cm × 10,2 cm). Na první straně je nadpis a věnování; znění básně i poznámka k ní je na 3. a 4. straně, poznámku ke slovu kazí [* v originále je slovo drsnější] připojil Bezruč na 2. stranu.

Petr Bezruč schválit nach Bučovice

Der Verfasser veröffentlicht drei Briefe und ein Gedicht, die der Dichter Petr Bezruč (1867—1958) an den Professor Ladislav Polouček (1900—1978) gesandt hat. In diesen Dokumenten erinnert sich Bezruč an seinen Mitschüler auf dem Gymnasium in Brünn Ludvík Pacák und lehnt die Form des Adjektivums »bučovický« ab, weil diese die Hyperintellektuellen geschaffen haben.

1. Za zasláná tři čísla Pravdy — čísla týdeníku Pravda, bučovické noviny.
2. Nisi fallor — pokud se nemýlím.
3. Přehli jsme před záplavou nad Ostravicí — Petr Bezruč má na mysli den svých narozenin 15. září 1845, kdy utekl před gratulanty ze svého srubu na Ostravicí dále do hor.
4. U de Maistra — Joseph de Maistre (1753—1821), francouzský politik, publicista a diplomat. Byl nepřítelem osvícenství a revoluce.
5. Rousseau — Jean — Jacques Rousseau (1712—1778), francouzský filozof, spisovatel a pedagog, ideový předchůdce francouzské buržoazní revoluce.
6. Habent sua fata auctores — mají své osudy autoři.